

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
NOWE Słowa na start!, klasa 8 (NOWA EDYCJA 2020–2022)

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 8 (NOWA EDYCJA 2020–2022). Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Wobec życiowych doświadczeń	<ul style="list-style-type: none"> • opisać graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać graffiti Banksy’ego z XVII-wiecznym obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję dodania maski postaci z obrazu • omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
3. Nie bać się życia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować każdą z bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
4. Spotkanie z żywiołem – Burza Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kontekst biograficzny utworu • omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić obraz natury wyłaniający się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę sonetu • wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
5. i 6. Życie na ławie oskarżonych	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć z przemysłu bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest przejawem odwagi
7.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób

<p>W obliczu zmian – <i>Jeżeli porcelana, to wyłącznie taka</i> Stanisława Barańczaka</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>		<p>stylistyczne użyte w utworze</p>	<p>przywołanych w utworze: porcelany, fotela, książki, odzieży, planów</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<p>przesłanie wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens wyrażen <i>gąsienica czołgu</i> i <i>but tragarza</i> 	<p>przedstawienia zmian i migracji w innym tekście kultury</p>
<p>8. Zaakceptować ograniczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek narratora tekstu do życia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
<p>9. Niezwykły zawód</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wywiadu • zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji • przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegali Zbigniew Religa 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
<p>10. i 11. Wywiad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy tworzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć pytania do autora podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazać błędy w podanym wywiadzie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
<p>12. Fotografia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii • omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranej fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej

13. i 14. Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę do podanego tematu rozprawki • skorygować błędy w podanych rozprawkach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przykładowej rozprawki • stworzyć rozprawkę 	
15 i 16. Sposoby wzbogacania słownictwa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów • rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach • zastąpić podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi • przekształcić wypowiedzi tak, aby zawierały eufemizmy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych 	
17. i 18. Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy każdego ze stylów • wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie • wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać styl podanej wypowiedzi • przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie • skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst w wybranym stylu 	
19. Ortografia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane teksty poprawnymi formami 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować teksty pod kątem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym 	
20. i 21. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczno-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>dziennikarski, styl retoryczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</i>				
22. Ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać topos, do którego odwołał się artysta omówić funkcje kolorystyki 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie symboli wyjaśnić wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
23. i 24. Fantastyka a historia	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu wskazać środki językowe użyte do opisu walki i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka sformułować uniwersalne wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny tekstu
25. Poświęcić się dla ojczyzny – Śmierć Pułkownika Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza opisać bohaterkę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję wymienić wartości istotne dla bohaterki wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję porównania bohaterki wiersza do Czarnieckiego wypowiedzieć się na temat nastroju dominującego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę utworu przedstawić współczesny model patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sylwetkę Emilii Plater na podstawie dowolnych źródeł
26. Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordona Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu wskazać podmiot liryczny wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady animizacji wskazać w wierszu wyrazy dźwiękonaśladowcze wskazać inne środki stylistyczne użyte w utworze porównać sposób przedstawienia agresorów i obrońców 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze omówić sposób przedstawienia cara określić funkcję animizacji określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze odnieść postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych superbohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie <i>Reduty Ordona</i> omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów
27.	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść <i>Epilogu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kontrasty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst

<p>Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle <i>Epilogu</i></p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę” 	<p>przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dzieciennych</i> 	<p>między przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dzieciennych</i> (przestrzenie: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt)</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji 	<p>przedstawienia przestrzeni w inwokacji</p>	<p>historyczny utwór</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
<p>28. Dworek szlachecki w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów eposu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tytułowego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
<p>29. Obraz szlachty w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić formacje szlacheckie przedstawione w <i>Panu Tadeuszu</i> • omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w eposu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wady każdej spośród formacji szlacheckich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tradycji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek) 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
<p>30. Jacek Soplica – bohater dynamiczny</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić biografię Jacka Soplicy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast) 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
<p>31. Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołanych wydarzeń historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski

	Tadeusza obrazów • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela				
32. Pan Tadeusz – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• wymienić cechy epopei	• odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i>	• omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i> , który często pojawia się w utworze • omówić sposób prezentacji przyrody w dziele	• dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
33. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei	
34. i 35. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza	• określić przynależność gatunkową utworów	• przywołać problematykę omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
36. Tęsknota za ojczyzną	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • wskazać w wierszu neologizmy	• wypowiedzieć się na temat adresata lirycznego wiersza • opisać kraj przedstawiony przez podmiot liryczny • nazwać uczucia podmiotu lirycznego	• omówić znaczenie refrenu dla wymowy wiersza • omówić funkcję neologizmów w utworze	• zinterpretować znaczenie wyrażen: <i>światło-cień, bez-tęsknota i bez-myślenie</i> w kontekście wiersza	• omówić obraz Józefa Chełmońskiego <i>Bociany</i>
37. i 38. Podróż w czasy pozytywizmu	• określić ramy czasowe epoki • wymienić elementy programu pozytywistycznego	• wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego	• wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach	• dokonać analizy obrazu realistycznego	• wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
39.–42. Henryk Sienkiewicz, Latarnik (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony noweli • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować głównego bohatera utworu	• omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omówić sposób, w jaki bohater reaguje na	• wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • zinterpretować symbolikę latarni	• wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omówić kontekst historyczny noweli

		<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę bohatera utworu 	<p>pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przyrody w noweli 	<p>morskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie utworu 	
43. Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa 	
44. Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy języka muzyki • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę muzyki w wybranym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka lub rodzaju muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
45. i 46. Jak napisać artykuł?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować artykuł • wymienić cechy artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zebrać informacje do artykułu • dokonać analizy formy i treści podanego artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać artykuł problemowy 	
47. i 48. Norma językowa i błąd językowy	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • przedstawić podział błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową • poprawnie odmienić podane wyrazy • wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować • skorygować błędy interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie sformułować związki frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy 	
49. i 50. Nazwy osobowe i miejscowe	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kategorie nazw osobowych i miejscowych 	<ul style="list-style-type: none"> • używać poprawnych form nazwisk • zapisać nazwy miejscowe w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych 	
51. i 52. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i

	pojęciami: <i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i>			argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	rozwiązywać problemy badawcze
53. Wzorce	• opisać to, co zostało przedstawione na obrazie	• omówić kompozycję dzieła • omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie	• określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują	• omówić funkcję światłocienia • zinterpretować obraz	• przygotować prezentację na temat swojego wzorca
54. Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> • omówić treść fragmentów tekstu	• wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru	• omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie • dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę	• podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety	• przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
55. Podróż w czasie z Sienkiewiczem – <i>Quo vadis</i> (lektura obowiązkowa)	• omówić treść lektury • wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych	• określić czas i miejsce akcji • wymienić wątki główne i poboczne	• odnieść definicję powieści historycznej do utworu	• wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu	• wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści
56. Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści	• przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści • omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra	• określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan • omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu	• omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan • podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści	• podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
57. Wśród najważniejszych bohaterów powieści <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści	• scharakteryzować wybranych bohaterów drugoplanowych	• przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego • wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści	• porównać kreacje bohaterów powieści	• podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza

<p>58. Miłość (nie)jedno ma imię – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości • omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
<p>59. Wiesz, umiesz, zdasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści 	
<p>60. Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić przynależność gatunkową poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy problematyki omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
<p>61. Być blisko w najtrudniejszych chwilach – <i>Oskar i pani Róża</i> Érica-Emmanuela Schmitta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić narrację fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • określić temat przewodni fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutej przez panią Różę 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat języka bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
<p>62. Mądrość, dobre życie, przyjaźń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mędrzec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego • odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
<p>63. Ludzie wobec ludzi – <i>List do ludożerców</i> Tadeusza Różewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych <i>ludożerców</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i>?”

64. Wobec niechcianych dobrych rad	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję • odnieść definicję felietonu do tekstu Anny Dziewit-Meller 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główną myśl felietonu • odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany felieton
65. i 66. Jak napisać list otwarty?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi • dokonać analizy przykładów listów otwartych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować list otwarty 	
67. Film	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie • ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej
68. i 69. Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy • rozpoznać nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić • dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników • poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie określić formy osobowe czasowników • poprawnie określić i stosować formy zaimków 	
70. Części zdania – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone • wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu orzeczenie imienne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe 	
71. Typy wypowiedzeń – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania pojedyncze w złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań 	

	równoważniki zdań				
72. i 73. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzeń, list otwarty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
74. Życiowe wybory	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> • opisać mural 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany przykład <i>street artu</i>
75. Bez wyboru – Igrzyska śmierci Suzanne Collins	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka • omówić sposób sprawowania władzy w Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
76. Z wizytą w Klerykowie – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • określić czas i miejsce akcji powieści • omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mieszkańców Klerykowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera 	
77. Szkoła pod zaborami – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści • wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu • omówić różne formy walki z rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
78. Lekcja patriotyzmu – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV) 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Bernarda Zygiera • omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Bernarda Zygiera jako buntownika • omówić konsekwencje opisanej lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego

(lektura obowiązkowa)					
79. Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygier (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów • wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
80. Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
81. i 82. Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wskazać najważniejsze tendencje w epoce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny epoki • odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej
83. Po stronie optymizmu – Zielono mam w głowie Kazimierza Wierzyńskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • opisać przeżycia, których doświadcza podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę powstałą na bazie związku frazeologicznego <i>mięć zielono w głowie</i> • wskazać sformułowania wiążące się z radością życia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów okazywania zadowolenia z życia i optymizmu
84. W poszukiwaniu szczęścia – Piosenka o szczęści Mariana Hemara i Juliana Tuwima (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • wypowiedzieć się na temat cech <i>małego</i> i <i>dużego szczęścia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat <i>małego</i> i <i>dużego szczęścia</i> w odniesieniu do wybranych tekstów kultury

85. Śmierć i miłość – Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzecz główną... Jana Lechonia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję zwrotów do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sprzeczności zaprezentowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie wiersza • wyjaśnić sens puenty 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn i sensu lęku przed miłością
86. Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wymienić cechy Boga i szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru • zinterpretować postawę szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów
87., 88. i 89. Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> • omówić treść tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora tekstu • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić alegoryczne znaczenie postaci • wskazać w tekście elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty • sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
90. Odpowiedzialność za słowo – Tędy i owędy Melchiora Wańkowicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>literatura faktu</i>, <i>reportaż</i> • omówić treść fragmentów tekstu • przedstawić bohaterów fragmentów utworu • omówić zadania <i>reserczerki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić sposób pracy dziennikarzy w czasopiśmie „Time” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć problemy, z jakimi zetknęła się Marta podczas wykonywania powierzonych jej zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę sformułowaną przez ojca Marty • wskazać wyrażenia środowiskowe, wyjaśnić ich znaczenie i określić funkcję w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji
91. Jak napisać podanie?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej 	
92. i 93. Grafika	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika</i>, <i>rysunek</i>, <i>perspektywa</i>, <i>grafika artystyczna</i>, <i>ilustracja</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie • wymienić i opisać 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki • omówić tradycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika • stworzyć pisemną

	<i>plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i>	najważniejsze techniki graficzne	techniki graficzne		recenzję wybranego dzieła sztuki
94. Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej • zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać dowolny dialog w mowie zależnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej • przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	
95. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie 	
96. i 97. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
98. Wojna	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rysunek 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania postaci na rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stosunków międzyludzkich ukazanych na rysunku • odnieść treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego
99. Czasy nietolerancji – Złodziejka książek Markusa Zusaka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fasyzm, rasizm</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem i synem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie

		fragmentach tekstu • scharakteryzować Rudy'ego			dowolnych źródeł
100. i 101. Czasy wojny i okupacji	• określić ramy czasowe epoki	• wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji	• omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji	• dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł	• podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
102. Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omówić sytuację liryczną w wierszu	• określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu • omówić kontekst biograficzny utworu	• omówić funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza	• podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
103. Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego – pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • określić rodzaj narracji	• określić ramy czasowe utworu • wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej	• określić tematykę tekstu • wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata	• zinterpretować sens tytułu	• omówić kontekst historyczny utworu
104. W służbie małego sabotażu i dywersji – Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem	• wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu	• wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych	• omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem	• porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego
105. i 106. Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa)	• omówić losy bohaterów utworu	• przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu • zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym	• przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji • zaprezentować bohaterów utworu jako	• omówić dylematy moralne bohaterów tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze	• wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego

			przedstawiciele pokolenia wojennego		
107. Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
108. Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...]	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> • wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze • wyjaśnić znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze • omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję • zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> • przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości • omówić wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny utworu • wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
109. Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • opisać sytuację liryczną w tekście • wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję powtórzenia • wyjaśnić, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
110. i 111. Jak przygotować życiorys i CV?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>życiorys</i>, <i>CV</i> (<i>curriculum vitae</i>) • wymienić elementy życiorysu i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje przydatne do napisania życiorysu i CV • skorygować błędy w podanych życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować oficjalne CV na podstawie życiorysu 	
112. i 113. Jak napisać list motywacyjny?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny 	
114.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje głosek 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kierunek 	

Fonetyka – przypomnienie wiadomości	<p>pojęć: <i>głoska, litera, ubezdzwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby • wskazać wyrazy, w których nastąpiły uproszczenia grup spółgłoskowych • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe 	<p>podziały wyrazów na sylaby</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły 	<p>upodobnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w akcentowaniu 	
115. i 116. Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> • wymienić kategorie słowotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów • stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych • sporządzić wykres rodziny wyrazów 	
117. i 118. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka, słowotwórstwo, życiorys i CV, list motywacyjny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
119. Dostrzec piękno	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania postaci na pierwszym planie • omówić sposób oddania na obrazie gwaru ulicy • omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury
120. Zatrzymać piękno	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pytania zadane przez uczonego Kru 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst w kontekście mitu o

	<ul style="list-style-type: none"> określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej 	<p>twarży</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić przenośne znaczenie tekstu 	<p>Narcyzie</p> <ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
121. Przystanek współczesność	<ul style="list-style-type: none"> wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
122. Odnaleźć piękno życia	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohatera utworu omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu odnieść utwór do definicji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować porównanie życia do kartki zinterpretować diagnozę lekarki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu sformułować przesłanie płynące z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ilustracje Joanny Concejo w kontekście utworu
123. Przyroda okiem poety – Wiosna w Milanówku Jarosława Marka Rymkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu opisy przejawów wiosny wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną określić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze wskazać w tekście nawiązania biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję światła w wierszu omówić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach
124. Potrzeba kochania	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska
125. Uważne spojrzenie	<ul style="list-style-type: none"> nazwać postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dwie postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata
126. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i

				argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	rozwiązywać problemy badawcze
127. i 128. Spotkanie z lekturami	• wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych	• wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów	• wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów	• problematyzować treść lektur obowiązkowych	• wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych